

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/283/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313205212
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8313205212.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v právnej veci žalobcu P. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, O., zastúpeného JUDr. Petrom Nízky, advokátom, so sídlom v Humennom, Námestie slobody 2 proti žalovanej B. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Q. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Antonom Wagnerom, advokátom, so sídlom v Humennom, Kudlovska 1, o zaplatenie 6.485,16 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 10.06.2015, č.k. 21C/233/2013-171 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 6 485,16 Eur s prísl..

Mení rozsudok vo výroku o splatnosti istiny 6 485,16 Eur s prísl. tak, že žalovanej sa povoľuje zaplatiť istinu 6 485,16 Eur s prísl. v splátkach po 70 Eur mesačne vždy do 25-teho dňa toho - ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok s tým, že prvá splátka sa stane zročnou po doručení tohto rozsudku.

Zrušuje rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 6.485,16 eur s prísl. a trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 389 eur a z trov právneho zastúpenia vo výške 1.717,82 eur, to všetko v mesačných splátkach po 100 eur, vždy do 25-teho dňa toho - ktorého mesiaca, počnúc od právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

2. Vykonaným dokazovaním mal súd prvej inštancie za preukázané, že účastníci konania si žili spolu v spoločnej domácnosti ako druh a družka v období od októbra 1998 do októbra 2011. Nebola sporná tá skutočnosť, že žalobca počas spolužitia so žalovanou investoval do bytu žalovanej finančné prostriedky, na vrátenie ktorých ju v tomto konaní vyzval. Žiadal, aby mu žalovaná vrátila 25.000 eur, keď je zrejmé, že išlo o jeho finančné prostriedky z predaja bytu, ktoré investoval do bytu žalovanej. Súd prvej inštancie poukázal na list žalovanej z 21.02.2012, v ktorom uviedla presný rozpis položiek, ktoré boli uhrádzané zo sumy 25.000 eur, ktoré spočívali vo výdavkoch žalobcu na chod domácnosti v rozsahu 1 a celkovej sume 2.682,84 eur a v sume 15.832 eur, ktorá spočívala vo výdavkoch žalobcu nesúvisiacich s investíciami do bytu žalovanej. Žalovaná v liste prisľúbila zaplatiť žalobcovi sumu 6.485,16 eur v mesačných splátkach po 10 eur. Tento list žalovanej súd prvej inštancie posúdil ako uznanie dlhu vo výške 6.485,16 eur, keďže spíňa náležitosti predpokladané § 558 Občianskeho zákonníka. Žalovaná nespochybnila, že podpísala tento list a adresovala ho žalobcovi. Tým, že uznala dlh v zmysle § 558 OZ, žalobca ako veriteľ nemusí dokazovať, že dlh v čase uznania existoval a nemusí dokazovať jeho výšku. Dôkazné bremeno prechádza na žalovanú, a teda dlžníka. Zároveň následkom uznania dlhu je to, že právo veriteľa sa

premlčuje za 10 rokov odo dňa, keď k uznaniu dlhu došlo. Žalovaná počas konania nespорила výšku dlhu v sume 2.951,16 eur, namietala však sumu 3.534 eur. Táto suma podľa jej tvrdení mala predstavovať náklady žalobcu na nové zariadenie do bytu a bytové doplnky zakúpené v roku 2010, ktoré mal žalobca kúpiť na základe slobodného rozhodnutia. Podľa súdu prvej inštancie však žalovaná v tomto smere neuniesla dôkazné bremeno a ani nepreukázala, že dlh v tejto výške, ktorý bol obsahom uznania dlhu v čase uznania neexistoval, a teda že ona nie je povinná túto sumu zaplatiť. Preto žalobe vyhovel, rozhodol o príslušenstve pohľadávky podľa § 517 Občianskeho zákonníka a zároveň s ohľadom na majetkové pomery žalovanej umožnil jej dlh splácať v splátkach. O trovách konania strán sporu rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p..

3. Proti tomuto rozsudku podala včas odvolanie žalovaná, ktorá nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Poukazuje na to, že žalobca býval s ňou dlhú dobu v spoločnej domácnosti v jej byte, a to do októbra 2011. Žalobca musel opustiť domácnosť kvôli tomu, že začal častejšie a vo väčšej miere požívať alkoholické nápoje, pod vplyvom ktorých bol agresívny, čo viedlo k tomu, že začal ničiť zariadenie domácnosti, neskôr sa toto jeho agresívne správanie prenieslo aj na ňu a na jej syna. Po odchode žalobcu z jej domácnosti ho niekoľkokrát telefonicky kontaktovala s úmyslom dohodnúť sa na určitom finančnom vyrovnaní z ich spolužitia, ale jeho odpoveďou bolo opakovanie, že nemá s ňou o čom hovoriť. O to viac ju prekvapilo, keď od žalobcu obdržala výzvu na sprístupnenie osobných vecí, značne ju však po týchto fyzických a psychických agresivitách žalobcu vystresovala jeho výzva zo 07.02.2012, ktorou žiadal vyplatiť sumu 25.000 eur, čo je suma za predaj jeho bytu. Preto ako osoba neznala práva vo svojej písomnej odpovedi žalovaná označila túto odpoveď ako uznanie dlhu v rozsahu 6.485,16 eur, avšak má za to, že zo samotného jej prírpisu zo dňa 21.02.2012 nevyplýva, že by uznala dlh čo do dôvodu a výšky. Z jeho obsahu vyplýva len jej ochota vyplatiť žalobcovi určitú sumu finančných prostriedkov, aby už dal jej rodine pokoj, avšak pri sumarizácii v čiastke 6.485,16 eur v strese, v ktorom sa nachádzala aj vzhľadom na jej ďalšie zdravotné problémy zabudla odpočítať sumu 3.534 eur, za ktoré bolo zakúpené bytové zariadenie. Preto aj v priebehu konania poukazovala na to, že je ochotná vyplatiť žalobcovi sumu 2.924,16 eur, keďže približne počas obdobia 13 rokov spolužitia žalobca užíval značnú časť z tohto obdobia jej byt a jej vlastné zariadenie, za ktoré nezaplatil žiadnu čiastku. Navrhuje, preto odvolaniu vyhovieť, nesúhlasí ani s rozhodnutím o trovách konania, keď poukazuje na to, že v priebehu konania jej súd prvej inštancie priznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Ak by mal jej prírpis z 21.02.2012 spĺňať podmienky uznania dlhu, musela by v tomto prírpise uznať čo do dôvodu a výšky taký dlh a taký dlh by musel v čase prírpisu existovať a trvať, avšak ona tvrdí, že voči žalobcovi v tom čase žiaden dlh nemala, čiže nemohol ani trvať a existovať. Jej písomný prejav je zrozumiteľný v tom, že bola ochotná určitú čiastku finančných prostriedkov žalobcovi zaplatiť, ale nie žeby uznávala dlh čo do dôvodu a výšky. Ak by sa odvolací súd nestotožnil s touto argumentáciou a potvrdil by skutočnosť, že je povinná uhradiť žalobcovi ním navrhovanú sumu, potom poukazuje na svoju zložitú a finančnú situáciu a navrhuje v tejto súvislosti zmeniť splátky max. po 30 eur mesačne z dôvodu svojich majetkových a sociálnych pomerov.

4. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

5. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379, § 380 a § 381 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len C.s.p. spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je opodstatnené len z časti.

6. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplynulo, že strany konania žili v spoločnej domácnosti od októbra 1998 do októbra 2011. V októbri 2010 žalobca odpredal svoj byt za sumu 25.000 eur. Po odchode žalobcu zo spoločnej domácnosti tento listom zo dňa 07.02.2012 vyzval žalovanú na vrátenie sumy 25.000 eur s tým, že ide o dlh, ktorý vznikol z dôvodu prevedenej investície a úprav z týchto finančných prostriedkov v byte žalovanej.

7. Na túto výzvu žalobcu reagovala žalovaná písomným podaním z 21.02.2012 s tým, že uznáva dlh v rozsahu 6.485,16 eur. V tomto podaní žalovaná ďalej potvrdzuje, že suma 25.000 eur o ktorej sa žalobca vo výzve zmieňuje, predstavuje finančné prostriedky získané z odpredaja jeho bytu v roku 2010. Žalovaná ďalej vyčíslila sumu celkovo 18.514,84 eur, ktorú z požadovanej sumy 25.000 eur neuznala vzhľadom na to, že malo ísť o výdavky žalobcu, v dôsledku čoho vyjadrila, že spomínanú čiastku 6.485,16 eur tak je ochotná uhradiť v 10 eurových mesačných splátkach.

8. Podľa § 558 Občianskeho zákonníka, ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

9. Uznanie dlhu ako jednostranný právny úkon dlžníka adresovaný veriteľovi zakladá vyvrátiiteľnú právnu domnienku, že v čase uznania dlh existoval. Tento právny úkon okrem všeobecných náležitostí (§ 34 a nasledujúce OZ) musí mať písomnú formu, musí byť z neho zrejмый dôvod vzniku pohľadávky, presné určenie výšky pohľadávky a prísľub dlžníka tento dlh zaplatiť. Tento úkon zabezpečuje uznaný záväzok tým, že v dôsledku ním založenej právnej domnienky zvyhodňuje postavenie veriteľa. Uznanie dlhu nemá za následok zánik pôvodného záväzku a jeho nahradenie novým záväzkom z dôvodu uznania.

10. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie v tom zmysle, že žalovaná podaním z 21.02.2012 uznala vo vzťahu k žalobcovi svoj dlh v rozsahu 6.485,16 eur. Je zrejмый, že týmto podaním žalovaná reagovala na predchádzajúcu výzvu žalobcu o vrátenie dlhu v celkovej výške 25.000 eur, keď žalobca poukazyval, že tento dlh vznikol investovaním jeho finančných prostriedkov do bytu žalovanej. Žalovaná výslovne uvádza, že uznáva dlh v rozsahu 6.485,16 eur, potvrdzuje, že finančné prostriedky 25.000 eur pochádzajú z predaja bytu žalobcu v roku 2010, avšak z tejto sumy je ochotná uhradiť len spomínanú čiastku 6.485,16 eur majúca za to, že v ostávajúcej časti nejde o dlh z jej strany, ale presne popisuje rozsah výlučných finančných výdavkov zo strany žalobcu (spolu v sume 18.514,84 eur).

11. Dôvod dlhu nemusí byť v uznávacom prejave uvedený výslovne; stačí, ak je určený poukazom na upomienku na zaplataenie dlhu, v ktorej je dôvod dlhu obsiahnutý (do pozornosti R 123/1953).

12. Požiadavka určitosti uznávacieho prejavu čo do dôvodu a výšky je splnená aj bez výslovného použitia výrazu „uznanie dlhu“, ak z okolností prípadu je nepochybné, že išlo o uznávací prejav (do pozornosti R 25/1993).

13. Domnienka existencie dlhu založená jeho uznaním je vyvrátiiteľná, čo znamená, že aj dlžník, ktorý svoj dlh uznal môže namietat, že dlh nevznikol alebo, že v čase uznania už netrval. Je potrebné konštatovať, že súd prvej inštancie správne poukázal na to, že žalovaná vo vzťahu k namietanej sume 3.534 eur z takto uznaného dlhu nepreukázala, že by v tejto časti dlh čase uznania nevznikol alebo už netrval. V tejto súvislosti neobstojí ani tvrdenie, že túto finančnú čiastku v uznávacom prejave zo dňa 21.02.2012 opomenula odpočítat, v konečnom dôsledku potvrdila, že aj tieto finančné prostriedky pochádzajú zo sumy 25.000 eur, ktorú žalobca získal odpredajom svojho bytu v roku 2010 a boli použité na zakúpenie bytových doplnkov, ktoré sa naďalej nachádzajú v jej byte. Uvedené bez ďalšieho nepreukazuje neexistenciu dlhu žalovanej, resp. skutočnosť, že by takýto dlh nevznikol.

14. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 6.485,16 eur s prísl. a odvolací súd poukazujúc na vyššie uvádzané dôvody rozsudok v tejto časti potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1 C.s.p.).

15. Pokiaľ ide o splatnosť takto priznanej istiny, s ohľadom na celkové osobné, finančné a majetkové pomery žalovanej, ktorej v priebehu konania bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, odvolací súd rozsudok vo výroku o splatnosti priznanej istiny 6.485,16 eur s prísl. zmenil (§ 388 C.s.p.) a žalovanej povolil zaplatiť túto istinu v 70 eurových mesačných splátkach pod následkom straty výhody splátok v súlade s ust. § 232 ods. 3, 4 C.s.p..

16. Je ďalej zrejмый, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán nezaoberal existenciou dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré výnimočne súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi v celom rozsahu alebo sčasti (§ 150 O.s.p. v znení platnom do 30.06.2016, § 257 C.s.p.). Tento postup súdu prvej inštancie je zo strany žalovanej v podanom odvolaní namietaný, žalovaná aj v tejto súvislosti poukazuje na svoju zložitú finančnú a životnú situáciu, preto rozsudok vo výroku o trovách konania odvolací súd zrušil (§ 389 ods. 1 písm. b) C.s.p.) a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 C.s.p.) s tým, že jeho úlohou v ďalšom konaní bude zaoberat sa aj otázkou predpokladov určených už spomínaným ust. § 257 C.s.p.. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).